

Pasgeld Natuurlijk

www.pasgeldnatuurlijk.com
facebook.com/pasgeldnatuurlijk
[Instagram: #pasgeldnatuurlijk](https://www.instagram.com/pasgeldnatuurlijk)
[Twitter: PasgeldNatuurlijk](https://twitter.com/PasgeldNatuurlijk)
pasgeldnatuurlijk@gmail.com

Stichting Pasgeld Natuurlijk is een organisatie van bewoners, omwonenden, betrokkenen en belanghebbenden van Pasgeld

Natuurlijk Delfland

www.knnv.nl/afdelingDelfland
Facebook: NatuurlijkDelfland
Instagram: NatuurlijkDelfland
Twitter: NatuurlijkDelfland
NatuurlijkDelfland@knnv.nl

Natuurlijk Delfland

Afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

Rijswijk, 16 juni 2025

Onderwerp: Zienswijze over NRD Oude Lijn, Station Rijswijk Buiten

1 Inleiding

Deze zienswijze gaat in op de door de Gemeente Rijswijk vastgestelde groenblauwe (of ecologische) hoofdstructuur als randvoorwaarde voor alle ontwikkelingen in Rijswijk Buiten, met name in Pasgeld, Parkrijk en Wilhelminapark. Dit geldt dus ook ten aanzien van de voorliggende infrastructurele ontwikkelingen met betrekking tot spoorlijn en mogelijk station i.c. de realisatie van Ecologische Verbindingszones en het niet bebouwen van de Parkloper. In onze zienswijze vragen we om de ecologische hoofdstructuur expliciet te benoemen en te bevestigen.

2 Pasgeld Natuurlijk en Natuurlijk Delfland

Deze zienswijze wordt ingediend door de Vereniging Natuurlijk Delfland en de Stichting Pasgeld Natuurlijk, respectievelijk natuurorganisatie in de regio Delfland en bewonersorganisatie van bewoners van Pasgeld, menen belanghebbende te zijn in deze zienswijze.

2.1 Natuurlijk Delfland

Wat is en doet de Vereniging Natuurlijk Delfland?

Natuurlijk Delfland staat voor een natuurlijke leefomgeving. Een vereniging waarvan de leden actief bezig zijn met natuuronderzoek, natuureducatie en natuurbescherming via excursies, lezingen, cursussen, inventarisaties, advisering, indienen van zienswijzen en bezwaren en natuurbeheer voor natuur behorende instanties zoals Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Zuid-Hollands Landschap, gemeenten en provincie Zuid-Holland.

Het werkgebied omvat de gemeenten Westland, Midden-Delfland, Delft, Rijswijk, Ypenburg-Leidschenveen (Den Haag), Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland. Ook beheert Natuurlijk Delfland het Melarium, het centrum voor natuur, bijen en kunst in het Ackerdijkse Bos voor Staatsbosbeheer.

De vereniging is een afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV) en een werkgroep van de Zoogdiervereniging, Ravon, Floron, Stichting Duinbehoud en Mycologische Vereniging.

De KNNV is een door de overheid goedgekeurde onderzoeksinstelling in het kader van de Wet natuurbescherming. Natuurlijk Delfland heeft een ANBI-status, waardoor gift of donatie fiscaal aftrekbaar is. Meer informatie is te vinden op de website: <https://delfland.knnv.nl/>.

Zie de bijlagen 1 en 2 voor onze statuten en inschrijving KvK.

2.2 Pasgeld Natuurlijk

Wat is en doet de Stichting Pasgeld Natuurlijk?

Pasgeld Natuurlijk staat voor de bevordering van een goed leefklimaat in Rijswijk (ZH) en aangrenzende gemeenten, door het behouden van de aanwezige natuurwaarden c.q. het verbeteren van de toekomstige natuurwaarden in het gebied Pasgeld (ZH) met een evenwichtige balans tussen natuurbehoud, recreatie, wonen, werken en verkeer.

Zie de bijlagen 3 en 4 voor onze statuten en inschrijving KvK.

3 De ecologische hoofdstructuur

3.1 Inleiding op de ecologische hoofdstructuur

Onlosmakelijk uitgangspunt bij de benadering en ontwikkeling van Pasgeld (Pasgeld-West, Pasgeld-Oost, andere delen van Pasgeld en de verbindingen naar naastgelegen gebieden), is het rapport van Tauw (bijlage 5). In dit rapport wordt de ecologische hoofdstructuur beschreven, waaraan Pasgeld *moet* voldoen om de ecologische ambities integraal en per deel(plan)gebied te kunnen verwezenlijken. Met andere woorden, als aan de gestelde voorwaarden van Tauw *niet* wordt voldaan, dan zijn “groene claims” binnen de Bestemmingsplannen voor Pasgeld-West en Oost (zie [Planviewer](#)) onjuist en ongegrond en zal er geen uitvoering kunnen worden gegeven aan de beoogde bebouwing van het gebied.

In deze zienswijze zal allereerst gerefereerd worden aan de groenstructuur van de gemeente Rijswijk, onderdeel van het formele Groenbeleid en de eisen die dit beleid stelt aan de ecologische structuur bij de kruising met de Oude Lijn. Vervolgens gaan we nader in op het hiervoor al genoemde rapport van Tauw en de voorwaarden waaraan de Ecologische Verbindingen, waaronder Parkloper (de groene as tussen Vliet en Wilhelminapark), moeten voldoen. Tot slot gaan we dieper in op de groen-blauwe hoofdstructuur zelf, waarop Pasgeld wordt ontwikkeld, en de eisen die daaraan, met name aan de Parkloper, moeten worden gesteld.

3.2 Het Gemeentelijk Groenbeleid

Het groenbeleid van de gemeente Rijswijk is gebaseerd op de drie hoofdgroenstructuren (natuur, recreatie en bomen). In de “[Groenstructuur van Rijswijk](#)” wordt samengevat “welke groene structuren en gebieden in Rijswijk belangrijk zijn en hoe zij die verder wil ontwikkelen.” Zie hiervoor ook visualisatie van de hoofdgroenstructuur (figuur 1).

Figuur 1: hoofdgroenstructuur van de Gemeente Rijswijk

Met betrekking tot de ontwikkelingen van de “Oude Lijn” zijn van belang (zie kaart):

1. Een Primaire Ecologische Verbinding (EV) tussen Wilhelminapark en Elzenburgerbos.
2. Een Primaire EV die de Parkloper door Pasgeld met het Wilhelminapark verbindt
3. Een Secundaire EV bij de Laan van ‘Haantje
4. Een Secundaire EV ter hoogte van de treinviaduct bij 't Haantje/ Kerstanjewetering

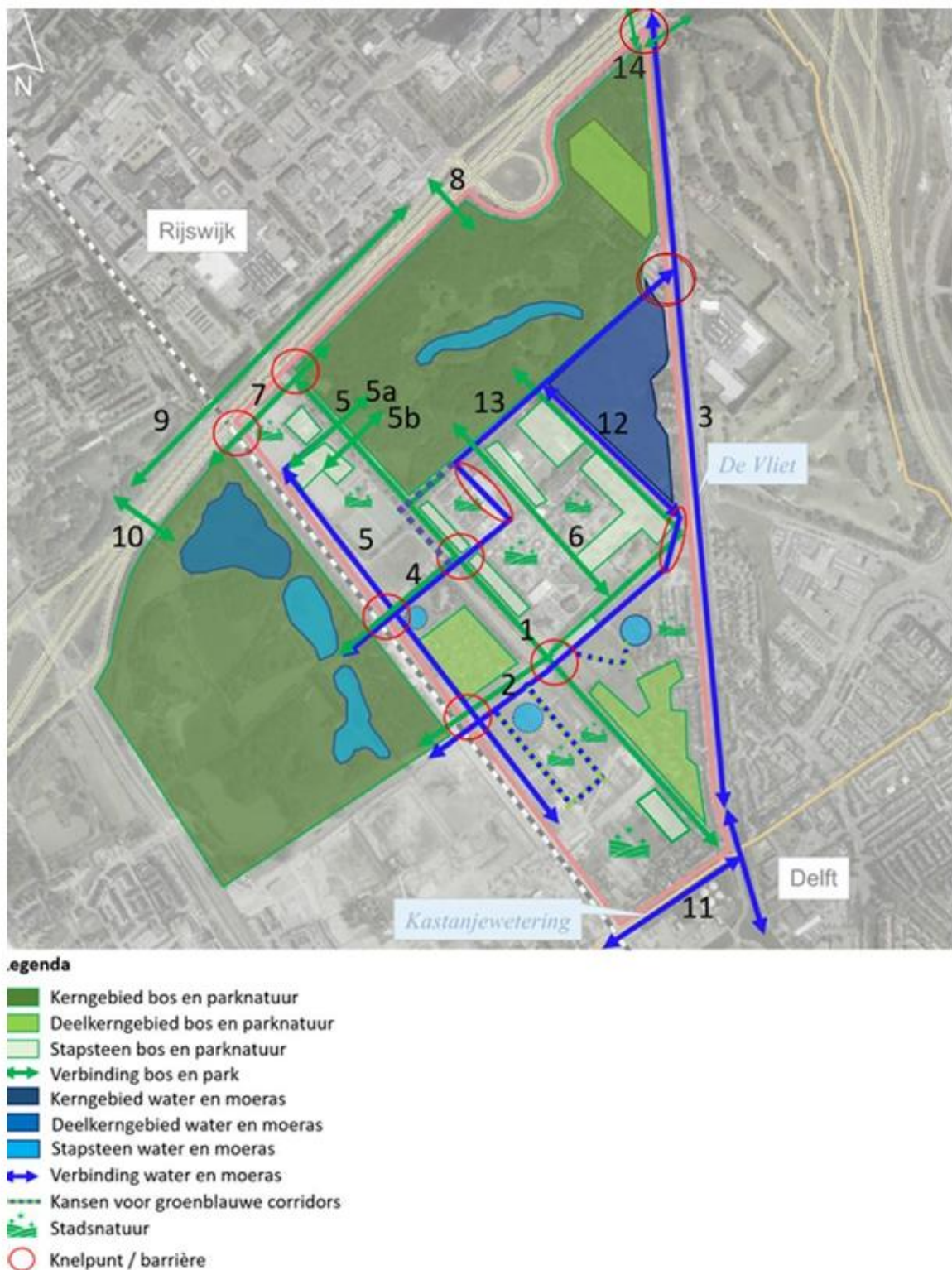
Note 1: een Primaire EV is gemiddeld 20 meter breed. Een Secundaire EV is gemiddeld 12 meter breed. Zie voor een meer gedetailleerde definitie de betreffende [website van de Gemeente Rijswijk](#)

Note 2: In de kaart van de gemeente ontbreekt de EV tussen Wilhelminapark en Pasgeld (in het noorden van Pasgeld, naast de A4 en Event Plaza). Deze noodzakelijke verbinding wordt echter wel in het rapport van Tauw benoemd (zie paragraaf 3.3)

Het essentieel belang voor de uitwerking van het aangenomen Groenbeleid in samenhang met de verdere ontwikkeling van Rijswijk Buiten én de ontwikkelingen rondom de Oude Lijn, is dat alle Ecologische Verbindingen tot stand worden gebracht. Ze zijn randvoorwaardelijk aan de verdere ontwikkeling van Rijswijk Buiten en daardoor ook randvoorwaardelijk aan de verdere ontwikkeling van de Oude Lijn, waaronder de realisatie van het station in Rijswijk Buiten. Vol alle belanghebbende partijen zal het dus volstrekt duidelijk moeten zijn (1) dát de beoogde Ecologische Verbindingen er komen, dát (2) de benodigde financiën hiervoor tijdig worden overeengekomen en gebudgetteerd en dat (3) totstandkoming van de verbindingen voorafgaand aan verdere ontwikkelingen gebeurt.

3.2 Het Rapport van Tauw

Hoewel al eerder (april 2021) tot stand gekomen, is het rapport van Tauw (bijlage 5) een verdere detaillering van de hoofdgroenstructuur van de gemeente Rijswijk, maar nu toegespitst op Pasgeld. De voorgestelde (robuuste!) ecologische structuur (zie figuur 2) vormt de, in de bestemmingsplannen, overeengekomen basis voor verdere ontwikkeling van het gebied. Tauw stelt niet voor niets deze eisen aan de structuur: het is de enige mogelijkheid om de “beschermwaardige” natuur te behouden en biodiversiteit en groen voor toekomstige generaties veilig te stellen.

Figuur 2: Ecologische structuurkaart Pasgeld inclusief gewenste verbindingzones (aangeduid met cijfers).

Naast een inventarisatie van Kerngebieden, Stapstenen en Verbindingen spreekt het rapport van Tauw over (noodzakelijk!) op te lossen knelpunten/barrières, onder andere ter hoogte van de Lange Kleiweg, maar in het kader van deze zienswijze essentieel, de knelpunten bij de kruising van de ecologische hoofdstructuur met het de Oude Lijn. In wezen zijn dat dezelfde Ecologische Verbindingen als die in het Gemeentelijk Groenbeleid zijn aangegeven. Er zijn echter twee verschillen: (1) de Laan van 't Haantje was nog niet gerealiseerd bij publicatie van het rapport (en de (helaas, door veel verongelukte dieren bewezen, bittere) noodzaak om langs deze verkeersader een EV tot stand te brengen, was er om deze reden nog niet) en (2) het knelpunt

dat Tauw benoemd bij de noordelijke eco-passage, ten zuiden langs de A4 (de bestaande verbinding onder het spoor functioneert niet)

Van zeer groot belang met betrekking tot de mogelijke realisatie van een station Buiten is het oplossen van bovengenoemde knelpunten. Voor wat betreft de twee in het Gemeentelijk Groenbeleid genoemde Primaire Ecologische Verbindingen eist Tauw voor:

- De robuuste groenblauwe verbindingzone (later de Parkloper genoemd), tussen Pasgeld-Oost en het Wilhelminapark, via de Schoffel en onder het spoor, een onbebouwde breedte van tenminste 20-50 meter.
- De verbinding tussen Wilhelminapark en Elzenburgerbos: een groenblauwe zone tussen het Wilhelminapark en het Elzenburgerbos aan de zuidzijde van Sportpark Elzenburg, te realiseren langs de bestaande waterloop die daar onder de spoorbaan doorloopt.

Het rapport van Tauw gaat met veel meer detail in op de eisen die gesteld dienen te worden aan de ontwikkeling van Pasgeld en van daaruit ook op de randvoorwaarden aan de toekomstige ontwikkelingen aan de Oude Lijn. Van groot belang is dat de visie op natuur en landschap, zoals verwoord door Tauw, door alle partijen wordt onderschreven en dat het oplossen van de geconstateerde knelpunten wordt geaccepteerd als basisvoorwaarde voor verdere ontwikkelingen (i.e: zonder oplossing geen verdere ontwikkeling).

3.3 De groenblauwe hoofdstructuur

Belangrijke onderdelen van de voorwaardelijke groenblauwe hoofdstructuur zijn de realisatie van de zogenaamde Bos- en Parkloper: brede, loodrecht op elkaar staande groene corridors. Formeel vormen deze elementen onderdeel van het Bestemmingsplan voor Pasgeld-West, maar de ook realisatie van het Bestemmings-plan Pasgeld-Oost en aan Pasgeld aanpalende gebieden, kan slechts onder harde garanties plaatsvinden. De Bosloper loopt Noord-Zuid door het gebied en de Parkloper loopt Oost-West door het gebied en kruist als zodanig de Oude Lijn. Aan de vereiste minimale breedte van de EV ter hoogte van het spoor is in de vorige twee paragrafen al gerefereerd (20-50 meter).

Er moet een tunnel komen in het verlengde van de Parkloper onder het spoor. De EV van Pasgeld met het Wilhelminapark is hier een randvoorwaarde voor verder gebiedsontwikkeling. Realisatie hiervan staat echter op losse schroeven. Naar verluidt wordt de tunnel gekoppeld aan realisatie van het spoorstation. Ook de oost-west-ecoverbindingen langs de watergangen onder het spoor door worden niet gerealiseerd. Onduidelijk is hoe de samenwerking hierover is tussen de Gemeente Rijswijk en Prorail. Dit geldt overigens evenzeer voor de andere eco-verbindingen langs het spoor zoals de tunnel bij de Laan van 't Haantje en de spoorwegovergang over 't Haantje en de Kerstanjewetering.

Terugkomend op de Parkloper: het is de belangrijkste horizontale as in de groen-blauwe hoofdstructuur. De Parkloper dient met een Primaire EV, het Wilhelminapark te koppelen met Pasgeld. Het is een vereiste dat deze Parkloper als onbebouwde(!) brede groene strook wordt gerealiseerd. Er moet dus ruim baan zijn voor ecologische passage. De realisatie van een brede Parkloper tot in het Wilhelminapark staat in principe los van de positionering van het station Rijswijk Buiten, ter hoogte van de Laan van 't Haantje of op de Parkloper, omdat deze primaire EV zal er toch zal moeten komen, omdat deze vereist is voor de beoogde gebiedsontwikkeling. In het geval van positionering op de Parkloper echter, is verdere verharding (toevoerweg?, parkeerplaatsen?) of bebouwing (fietsenstalling?) bij het station, dus op de Parkloper zelf, zowel aan de kant van Pasgeld als in het Wilhelminapark, onmogelijk. Dit zou immers strijdig zijn met de door Tauw gestelde, en door de Gemeente Rijswijk geaccordeerde voorwaarden. Bovendien zou het doodsteek betekenen voor biodiversiteit en noodzakelijke groen-ontwikkeling. Óók de ecopassage bij de Laan van 't Haantje zal moeten worden gerealiseerd. Omdat hier echter sprake is van een Secundaire EV is hier wellicht wel ruimte voor een fietsenstalling etcetera.

4 Conclusie

In deze zienswijze benoemen we de groen-blauwe hoofdstructuur en de daaraan gekoppelde Ecologische Verbindingen. Deze hoofdinfrastructuur vormt de randvoorwaardelijke (en als zodanig bevestigde), ecologische blauwdruk waaraan de gebiedsontwikkeling in en rondom Pasgeld moet voldoen. Dit geldt voor de bouw van wijken, maar evenzo voor de ontwikkelingen aan het spoor i.c. de Oude Lijn en de mogelijke komst van een station in Rijswijk Buiten. Afwijken van de eisen van de groen-blauwe hoofdinfrastructuur kan de doodsteek betekenen voor de inheemse biodiversiteit en sowieso voor de kwaliteit, kwantiteit van het voor de groeiende bevolking noodzakelijke groen. Met alle gevolgen van dien voor waarden als flora, fauna, recreatie, hittestress, waterbeheersing, klimaat adaptatie etcetera.

De ontwikkelingen aan de Oude Lijn zullen zich voor wat betreft de ontwikkelingen in Rijswijk Buiten moeten confirmeren aan deze hoofdstructuur en alle daarbij vereiste elementen (Ecologische Verbindingen, minimale breedtes, maximaal en kwalitatief optimaal groen, juiste waterlopen, een onbebouwde Parkloper, oplossen knelpunten etcetera). Een en ander vergt naast optimaal rekening houden met wat hierdoor kan / niet kan / te realiseren is, ook financiële afstemming met de Gemeente Rijswijk en andere stakeholders. De vereiste ecologische structuur zal moeten worden gerealiseerd en het is duidelijk zijn dat de budgetten hiervoor geregeld dienen te worden.

Onze vraag is dan ook dat u de groen-blauwe hoofdstructuur + de aanbevelingen van Tauw óók adopteert en hiervoor expliciet de (mede-) verantwoordelijkheid neemt. Alleen op deze manier kan er naast openbaar vervoer voor de komende generaties ook een blijvend leefbare wereld gegarandeerd worden.

Met vriendelijke groet,

Secretaris Educatie Natuurlijk Delfland
Geert van Poelgeest

Coördinator Natuurbescherming
Huub van 't Hart

Voorzitter Pasgeld Natuurlijk
Ernst Hoyer

Penningmeester Pasgeld Natuurlijk
Ben Mulder

Bijlagen

- Bijlage Statuten Natuurlijk Delfland
- Bijlage KVK uittreksel Natuurlijk Delfland
- Bijlage Statuten Pasgeld Natuurlijk
- Bijlage KVK uittreksel Pasgeld Natuurlijk
- Bijlage Onderzoeksrapport Tauw natuurwaarden Pasgeld

PS: Wij verzoeken u vriendelijk om correspondentie te richten aan de heer E. Th. R. Hoyer, Emailadres: ernst_hoyer@hotmail.com én pasgeldnatuurlijk@gmail.com